

2014-aisiais, kaip ir ankstesniais metais, Lietuvos dailės muziejus (LDM) vykdė savo pagrindinę misiją – kaupė, saugojo, tyrė, restauravo ir populiarino nacionalinės vertės dailės kūrinius ir kitas kultūros vertybes, plėtojo visuomenės kultūrinį bendradarbiavimą, įvairiomis formomis pristatė jai nacionalines ir pasaulio meno bei kitas kultūros vertybes.

Buvo įgyvendinamos dvi pagrindinės programos: Muziejaus rinkinių kaupimo, saugojimo, populiarinimo ir Kultūros vertybių skaitmeninimo, skaitmeninio turinio kūrimo bei sklaidos. Įgyvendinant pirmąją buvo siekiama išsaugoti ir populiarinti nacionalines dailės ir kitas kultūros vertybes, o antrąją – toliau kurti, plėtoti Lietuvos muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir sklaidos sistemą.

Pagrindiniai asignavimai buvo skirti veikloms, kurios turėjo mažinti šalies gyventojų kultūrinę ir socialinę atskirtį bei garantuoti geresnį visuomenės kultūrinį bendradarbiavimą. Lankytojų padidėjimo ekspozicijose, parodose, renginiuose buvo siekiama toliau vykdant LDM padalinio Palangos gintaro muziejaus pastato renovavimo darbus, modernizuojant, atnaujinant ekspozicijas, rengiant visuomenei aktualias parodas.

Buvo stiprinama edukacinė, leidybinė, mokslinė veikla, tobulinama muziejinių vertybių apsauga, gerinamos jų saugojimo sąlygos.

Veiklą tęsė LDM filialas Lietuvos muziejų informacijos, skaitmeninimo ir LIMIS centras, kuris vykdo nacionalinio skaitmeninimo centro funkcijas. Lietuvos nacionaliniams, respublikiniams ir visiems kitiems muziejams buvo sudaroma ir plėtojama galimybė automatizuotai vykdyti visų rūšių muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų apskaitą, skaitmeninės informacijos apie juos saugojimą, sklaidą ir teikimą į kitus nacionalinius ir tarptautinius portalus, duomenų bazes. Toliau buvo plėtojamas bendradarbiavimas su kultūros, švietimo, meno, mokslo ir mokslinių tyrimų veiklą įgyvendinančiomis institucijomis.

STATISTIKA

- 2015 m. sausio 1 d. LDM dirbo 429 darbuotojai, iš jų 2014 m. seminaruose, stažuotėse, konferencijose kvalifikaciją kėlė 99. Muziejaus rinkiniuose buvo saugomi 239 034 eksponatai, iš jų 2014 m. įsigyti 1 723, tikrąja verte pervertinti 16 839, konservuoti ir /ar prevenciškai konservuoti 988, suskaitmeninti 8 858, per metus nurašyta 513. Iš viso iki 2015 m. sausio 1 d. muziejuje buvo suskaitmeninti 71 008 eksponatai. 2014 m. ekspozicijose, parodose, renginiuose sulaukta 269 292 lankytojų, muziejaus fonduose aptarnauti 96 interesantai. Įvyko 1 550 edukacinių užsiėmimų, juose dalyvavo 26 237 įvairaus amžiaus asmenys. LDM padaliniuose vedamų edukacinių užsiėmimų temų buvo 216, iš jų 148 – parengtos naujai. Visus metus kiekviename muziejaus ekspoziciniame padalinyje buvo organizuojami įvairūs, visuomenės gausiai lankomi kultūriniai renginiai. Iš viso jų įvyko 507. Muziejus administravo ir plėtojo 13 interneto leidinių. Per metus iš viso juose

skelbiama informacija domėjosi 911 752 unikalūs lankytojai. Muziejaus ekspozicijose ir parodose lankytojai turėjo galimybę susipažinti su 18 868 eksponatais, iš kurių 9 298 buvo pasiskolinti iš kitų fizinių ir juridinių asmenų. 499 eksponatus muziejus 2014 m. paskolino kitoms įstaigoms ir institucijoms. Atnaujintos 2 ekspozicijos, surengtos 53 parodos (12 iš jų – tarptautinės), sukurta 18 virtualių parodų. Spaudai parengti ir išleisti 8 didelės apimties leidiniai, iš kurių 3 skirti populiarinti muziejaus rinkinius. Savo veiklą muziejus plėtojo 26 pastatuose, kurių bendras plotas – 40 453 kv. m. Parodos ir ekspozicijos užėmė 11 399 kv. m, rinkinių saugyklos – 4 538 kv. m, lauko ekspozicijos – 0,71 ha. Per metus muziejus iš viso gavo 6 108 197 Eur lėšų, iš jų steigėjo asignavimai sudarė 4 221 376 Eur, lėšos iš kitų šaltinių – 1 886 821 Eur.

ADMINISTRACINĖ VEIKLA

- 2014 m. įvyko du LDM tarybos posėdžiai. Pirmajame svarstyta muziejaus 2013 m. veiklos ataskaita ir 2014 m. veiklos planas bei kiti aktualūs klausimai. Antrasis surengtas kartu su LR kultūros ministerija, vyko Radvilų rūmų muziejuje ir buvo viešas. Jo metu pristatytas LDM investicinis projektas dėl Užsienio meno muziejaus sukūrimo Radvilų rūmų ansamblyje (planuota, jog šis projektas bus finansuojamas iš Lietuvos 2014–2020 m. skiriamos Europos Sąjungos (ES) paramos).
- 2014 m. įvyko 25 Strateginio planavimo komiteto (SPK) posėdžiai bei pasitarimai. Juose buvo sudaromi ir derinami muziejaus strateginiai planai, tvirtinamos svarbiausios numatomos įgyvendinti programos, aptariama jų įgyvendinimo eiga ir kiti svarbūs muziejaus veiklos klausimai.
- 2014 m. vasario 28 d. LDM direktoriaus įsakymu Nr. V.1-22 patvirtinta nauja muziejaus struktūra.
- Su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos suderinta, LDM muziejaus direktoriaus įsakymu patvirtinta ir portale <http://registrai.lt/login> paskelbta pagal naujausius Lietuvos Respublikos teisės aktus pakoreguota Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) specifikacija.
- Pasirašytos 405 sutartys, susijusios su bendrų projektų vykdymu, dalinės valstybės paramos įgyvendinamiems projektams skyrimu, eksponatų skolinimu ir skolinimusi, nacionalinių ir tarptautinių parodų rengimu, darbu su LIMIS ir kt. Iš jų 91 buvo bendradarbiavimo rengiant parodas ir vykdant kitus projektus, 103 autorinės, 211 paslaugų, darbų atlikimo ir kt.
- Sudaryti ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais evakuotinių LDM eksponatų sąrašai. Į juos įtraukta 13 730 objektų. Įsigytos priemonės, skirtos ženklinti evakuotinus grafikos, fotografijos, akvarelės, pastelės eksponatus bei jų saugojimo vietas. Parengtas preliminarus LDM rinkinių evakuacijai reikalingos taros ir pakavimo medžiagų sąrašas.
- Siekiant išgryninti rinkinių formavimo stipriąsias bei silpnąsias puses

ir numatyti tolesnes pagrindines jų kaupimo kryptis, atlikta šių rinkinių struktūrinė analizė: Liaudies meno tekstilės, Šiuolaikinės liaudies skulptūros ir tapybos, Liaudies meno taikomosios dailės, Liaudies meno fototekos, Gintaro, Numizmatikos, XX a. I p. ir išėivijos grafikos, XX a. II p.–XXI a. grafikos, Porceliano, Meninės fotografijos, Liaudies meno piešinių-brėžinių bei Margučių.

- Muziejaus specialistai dalyvavo LR kultūros ministerijos sudarytos darbo grupės eksponatų vertinimo metodikai sukurti darbe.

PROJEKTAI

Siekiant laiku ir kokybiškai įgyvendinti 2014 m. parodų ir kultūros renginių planą buvo rengiamos ir įvairiems fondams, įstaigoms bei organizacijoms teikiamos paraiškos daliniam finansavimui gauti.

Didžiausias darbas atliktas rengiant šių investicinių projektų aprašymus: Radvilų rūmų muziejaus ansamblio restauracija, plėtra ir pritaikymas šiuolaikiniams turizmo poreikiams; Prano Gudyno restauravimo centro pastatų renovacija; Lietuvos medicinos bibliotekos pastato pritaikymas Antano Gudaičio galerijai ir Liaudies meno muziejui; Chodkevičių rūmų ansamblio renovacija; Taikomosios dailės muziejaus renovacija; Laikrodžių muziejaus renovacija; Prano Domšaičio galerijos renovacija; Nacionalinės dailės galerijos infrastruktūros modernizavimas. Buvo parengti ir LR kultūros ministerijai pateikti šių kultūros paveldo bei kultūros infrastruktūros aktualizavimo projektų, kuriems finansavimo siekta gauti iš ES struktūrinės paramos 2014–2020 m., rinkodaros planai: Radvilų rūmų muziejaus ansamblio restauracijos, plėtos ir pritaikymo šiuolaikiniams turizmo poreikiams; Lietuvos medicinos bibliotekos pastato pritaikymas Antano Gudaičio galerijai ir Liaudies meno muziejui; Prano Gudyno restauravimo centro renovacija; Chodkevičių rūmų ansamblio renovacija; Taikomosios dailės muziejaus renovacija; Laikrodžių muziejaus renovacija.

Parengtas ir LR kultūros ministerijai pateiktas pirminis projektinis pasiūlymas dėl LIMIS plėtos ir naujų elektroninių paslaugų sukūrimo projekto „Virtualus muziejus“ įtraukimo į projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos biudžeto, lėšų sąrašą.

Siekiant gauti dalinį finansavimą įgyvendinamiems kultūros, švietimo, leidybos, tyrimų, kvalifikacijos kėlimo, kultūros paveldo objektų restauravimo, naujų eksponatų įsigijimo ir kt. projektams, 46 parengtos paraiškos pateiktos Lietuvos kultūros tarybai, Vilniaus, Palangos, Klaipėdos miestų savivaldybėms, užsienio šalių ambasadoms ir kultūros rėmimo fondams.

Muziejaus rinkiniai

- Per metus įvyko 4 Rinkinių komisijos posėdžiai. Juose buvo svarstomi naujų eksponatų įsigijimo, siunčiamų į parodas eksponatų įvertinimo draudimui, rinkinių komplektavimo ir apskaitos klausimai. Iš naujai

įsigytų eksponatų 1 532 saugojimo vienetai (saug. vnt.) įtraukti į pagrindinį, likusieji – į pagalbinių fondą. 2014-aisiais, kaip ir ankstesniais metais, didžioji dalis muziejaus rinkinius papildžiusių eksponatų įsigyta nemokamai (gauta dovanų). Nupirkta 120 pagrindinio fondo eksponatų (už juos sumokėta 79 592 Lt), iš jų 17 įsigyta aukciono būdu. Tarp naujai įsigytų objektų daugiausiai buvo liaudies meno eksponatų (905 saug. vnt., iš jų 877 pagrindinio ir 28 pagalbinių fondo), taikomosios dailės (437 saug. vnt., iš jų 275 pagrindinio ir 162 pagalbinių fondo), vaizduojamosios dailės (381 saug. vnt., iš jų 380 pagrindinio ir 1 pagalbinių fondo). Per metus suinventorinti 3 087 eksponatai.

- Vykdam LR kultūros ministerijos 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymą Nr. ĮV-568 ir 2014 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. ĮV-15 Vilniaus arkivyskupijos kurijai buvo sugrąžintas 331 saug. vnt. – vertingi tapybos, grafikos, skulptūros, metalo ir tekstilės eksponatai. Vykdam LR kultūros ministerijos 2014 m. balandžio 1 d. įsakymą Nr. ĮV-222 ir 2014 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. ĮV-513 Vokietijos Federacinei Respublikai sugrąžinti 2 eksponatai. Per metus muziejuje nurašyta 180 XX a. II p.–XXI a. grafikos pagalbinių rinkinių eksponatų.
- Siekiant, kad visuomenei informacija apie muziejuje saugomus kultūros paveldo objektus būtų lengvai prieinama, toliau buvo rengiamos ir su muziejuje saugomų kūrinių autoriais ar jų turtinių teisių perėmėjais pasirašomos autorių turtinių teisių perėmimo sutartys (iš viso per metus tokių sutarčių pasirašyta 54).
- Planingai buvo tikrinami muziejaus rinkiniai. Per metus patikrinti 2 417 saug. vnt. XVI–XIX a. tapybos rinkinyje, 6 728 saug. vnt. XX a. II p.–XXI a. tapybos rinkinyje, 2 790 saug. vnt. akvarelės-pastelės rinkinyje, 1 651 saug. vnt. XX a. I p. tapybos rinkinyje, 224 saug. vnt. istorinės fotografijos rinkinio pagalbiniame fonde, 2 947 saug. vnt. meninės fotografijos rinkinyje, 4 415 saug. vnt. XX a. II p.–XXI a. grafikos rinkinyje, 1 165 saug. vnt. metalo rinkinyje, 503 saug. vnt. archeologinės keramikos rinkinyje, 400 saug. vnt. numizmatikos rinkinyje, 500 saug. vnt. keramikos rinkinyje, 600 saug. vnt. liaudies meno taikomosios dailės pagalbiniame rinkinyje. Papildomai 675 saug. vnt. patikrinti Vilniaus paveikslų galerijos ekspozicijoje. Šiuolaikinės tekstilės saugykloje buvo tęsiami eksponatų tikrinimo, sandėliavimo ir topografinių sąrašų sudarymo darbai.

Konservavimas, restauravimas

- Muziejuje veikė Restauravimo taryba. Įvyko 4 jos posėdžiai, kurių metu buvo aptariami ir tvirtinami muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų restauravimo projektai, konkrečių kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo darbų apimtys, mokslinių tyrinėjimų kryptys ir temos, įvertinami atlikti darbai, parengta restauravimo dokumentacija. Posėdžiuose už savo darbus individualiai atsiskaitė visi restauratoriai ir restauravimo technologai. Juose buvo tvirtinamos ir

Prano Gudyno restauravimo centro laboratorijų ir dirbtuvių vadovų atliktų darbų suvestinės, restauratorių ir restauravimo technologų kvalifikacijos kėlimo programos, kitų institucijų restauratorių stažučių programos, įvertinamas pasirengimas restauravimo specialistų atestacijai, stažučių metu atliktų darbų kokybė. Įvertinus atliktus pilnus technologinius, istorinius ir menotyrinius tyrimus, posėdžiuose buvo priimami sprendimai ir dėl restauruojamų eksponatų neautentiškų sluoksnių pašalinimo.

- Įvyko 49 LDM Prano Gudyno restauravimo centro Restauravimo tarybos darbo grupės posėdžiai. Juose analizuotos įvairių rūšių eksponatų bei objektų konservavimo ir restauravimo metu iškilusios metodinės problemos.
- 2014 m. iš viso Prano Gudyno restauravimo centro specialistai restauravo 716 eksponatų (iš jų 256 – iš LDM rinkinių), konservavo 1 394 eksponatus (iš jų 732 – iš LDM rinkinių). Tarp restauruotų ir konservuotų objektų 680 saug. vnt. buvo tapybos, 380 – grafikos, 180 – tekstilės eksponatų, 160 – polichromuoto medžio skulptūrų, 220 – keramikos, stiklo, gintaro, 62 – metalo dirbiniai, 60 – paveikslų rėmų, 48 baldai, 320 archeologinių radinių.
- Prano Gudyno restauravimo centro specialistai visus metus tikrino, kokios yra eksponatų saugojimo sąlygos (patalpų drėgmė, temperatūra, apšvieta ir UV spinduliuotė) liaudies meno saugyklose, Nacionalinės dailės galerijos, Vilniaus paveikslų galerijos, Taikomosios dailės muziejaus, Radvilų rūmų muziejaus, Vytauto Kasiulio dailės muziejaus ekspozicijų ir parodų salėse. Matavimai buvo atliekami vieną kartą per du mėnesius, kai kuriose ekspozicijose ir saugyklose, kur mikroklimato parametrai nepastovūs, – kas mėnesį. Higrometrų rodmenų popierius buvo keičiamas vieną kartą per mėnesį. Mikroklimato tyrimų duomenys (drėgmės, temperatūros ir apšvietos parametrai) buvo apibendrinti juos suvedant į kompiuterinę programą. Buvo atliekami ir Nacionalinės dailės galerijos, Vilniaus paveikslų galerijos, Taikomosios dailės muziejaus, Radvilų rūmų muziejaus, Miniatiūrų muziejaus, Prano Domšaičio galerijos, Laikrodžių muziejaus, Palangos gintaro muziejaus, Liaudies meno saugyklų pastatų, kuriuose įrengtos ekspozicijos ir saugyklos, mikrobiologiniai tyrimai. Pagal su restauratoriais suderintą grafiką eksponatų saugyklose ir ekspozicijose vyko sanitarinės dienos. Eksponatų būklė LDM padaliniuose tikrinta rengiant bei nukabinant visas trumpalaikes parodas, pakuojant ir išpakuojant eksponatus, ekspozicijose, muziejuje vykusių tarptautinių parodų metu.
- Vykdamas Palangos gintaro muziejaus patalpų remontą, išmontuota ekspozicija (4 127 saug. vnt.), eksponatai surūšiuoti ir sandėliuoti laikinoje saugykloje. Naujos saugyklos įrengimas perkeltas į 2015 metus.

Ekspedicijos

- 2014 m. birželio 14 d. surengta Laikrodžių muziejaus darbuotojų ekspedicija-išvyka į Lietuvos etnokosmologijos muziejų ir Vilniaus universiteto (VU) Teorinės fizikos ir astronomijos instituto Astronomijos observatoriją Molėtuose.
- Per metus muziejaus specialistai 4 individualiai organizuotų ekspedicijų-išvykų į Anykščių, Jiezno, Šilutės, Vievio ir Kaišiadorių apylinkes metu rinko muziejinę vertę turinčius audinius ir medžio dirbinius.

Lankytojų aptarnavimas

- Muziejaus ekspoziciniuose padaliniuose veikiančias parodas ir nuolatines ekspozicijas apėmė, edukacinių programų užsiėmimuose, muziejaus renginiuose dalyvavo, su muziejaus fondais susipažino 269 292 visų tikslinių grupių lankytojai, iš jų 137 144 buvo individualūs lankytojai, 25 876 – moksleiviai, 19 725 – užsienio svečiai, 27 527 į muziejų atvyko kaip ekskursijų grupių nariai. Daugiausiai lankytojų (61 953) sulaukė Palangos gintaro muziejus. Kituose ekspoziciniuose padaliniuose jų buvo atitinkamai: Taikomosios dailės muziejuje – 55 222, Nacionalinėje dailės galerijoje – 42 869, Vilniaus paveikslų galerijoje – 40 103, Laikrodžių muziejuje – 24 246, Vytauto Kasiulio dailės muziejuje – 16 213, Radvilų rūmų muziejuje – 15 175, Prano Domšaičio galerijoje – 11 403, Miniatiūrų muziejuje – 2 012.

Edukacinės programos

Nacionalinėje dailės galerijoje

- Nuolatinėje XX–XXI a. Lietuvos dailės ekspozicijoje buvo tęsiami anksčiau parengti 29 temų edukaciniai užsiėmimai, skirti ikimokyklinio amžiaus vaikams ir moksleiviams.
- Parodoms ir kitiems projektams per metus parengti 45 naujų temų edukaciniai užsiėmimai.
- NDG edukaciniame centre įgyvendinta 16 specialių edukacinių projektų.
- Kartu su partneriais suorganizuota 10 edukacinių renginių.

Prano Gudyno restauravimo centre

- Įvyko 2 edukacinės paskaitos apie tekstilės ir polichromuotos medinės skulptūros restauravimą. „Europos muziejų nakties“ metu visuomenė Vilniaus paveikslų galerijoje turėjo galimybę susitikti ir pabendrauti su Prano Gudyno restauravimo centro specialistais.
- Aukštųjų mokyklų restauravimo ir paminklotvarkos specialybių studentams suorganizuoti 8 pažintiniai vienos dienos paskaitų ciklai kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir restauravimo temomis, o gimnazijų ir meno mokyklų mokiniais – 8 edukaciniai užsiėmimai kultūros vertybių restauravimo tema.

- Trečiojo amžiaus universiteto klausytojai dviejuose edukaciniuose užsiėmimuose buvo supažindinti su kultūros paveldo objektų reikšme, poreikiu juos tyrinėti, restauruoti ir išsaugoti.

Meno pažinimo centro (Radvilų rūmų muziejaus)

įgyvendintos programos:

Vilniaus paveikslų galerijoje

- Visus metus pagal anksčiau parengtas 7 edukacines programas buvo vedami edukaciniai užsiėmimai ikimokyklinio amžiaus vaikams ir studentams bei 1–12 klasių moksleiviams.
- Vykusioms trumpalaikėms parodoms parengtos 3 naujos edukacinės programos, kurias įgyvendinant buvo vedami 9 temų užsiėmimai ikimokyklinio amžiaus vaikams, 1–12 klasių moksleiviams, studentams.

Radvilų rūmų muziejuje

- Nuolatinėse ekspozicijose ikimokyklinio amžiaus vaikams, 1–12 klasių moksleiviams, studentams buvo vedami 2 edukacinių programų užsiėmimai.
- Siekiant, kad ikimokyklinio amžiaus vaikai, 1–12 klasių moksleiviai turėtų galimybę geriau susipažinti su veikiančiomis ekspozicijomis ir trumpalaikėmis parodomis, buvo parengtos 3 naujos edukacinės programos, kurias sudarė 8 temų užsiėmimai.

Taikomosios dailės muziejuje

- Ikimokyklinio amžiaus vaikams, 1–12 klasių moksleiviams ir studentams buvo vedami anksčiau parengtų 2 edukacinių programų, skirtų A. Vasiljevo kolekcijos parodoms, edukaciniai užsiėmimai.
- Parengtos 3 naujos edukacinės programos, kurias sudarė 12 temų užsiėmimai, skirti ikimokyklinio amžiaus vaikams, 1–12 klasių moksleiviams bei studentams.
- Vilniaus paveikslų galerijoje, Radvilų rūmų muziejuose, Taikomosios dailės muziejuje vykdytos 2 specialios edukacinės programos, kurias įgyvendinant buvo vedami 19 temų edukaciniai užsiėmimai.

Vytauto Kasiulio dailės muziejuje

- Toliau buvo vykdoma edukacinė programa, skirta geriau susipažinti su nuolatinė Vytauto Kasiulio kūrybos ekspozicija. 2014 m. ji papildyta 4 temų naujais užsiėmimais, skirtais 1–12 klasių moksleiviams.
- Parengtos naujos edukacinės programos, skirtos kalendorinėms šventėms, muziejuje vykusioms trumpalaikėms parodoms, sukurta 14 temų naujų edukacinių užsiėmimų įvairaus amžiaus moksleiviams.

Prano Domšaičio galerijoje

- Galerijos ekspozicijose ir parodose toliau buvo įgyvendinama 12 edukacinių programų, kurias sudarė 22 temų edukaciniai užsiėmimai,

skirti ikimokyklinio ugdymo įstaigoms, bendrojo lavinimo mokykloms, akademiniam jaunimui, suaugusiesiems. Užbaigti vykdyti galerijos įsipareigojimai dalyvaujant projekte „Muziejus–mokykla–moksleivis“.

- Ilgalaikėms parodoms parengtos 6 naujos edukacinės programos, kurias sudarė 41 temos užsiėmimai.
- Išvažiuojamosioms edukacinėms programoms parengtos 6 temų užsiėmimai.
- Bendradarbiaujant su Klaipėdos miesto, rajono ugdymo ir sveikatos priežiūros įstaigomis įgyvendinti 9 edukaciniai neformaliojo ugdymo projektai.

Miniatiūrų muziejuje

- Toliau buvo įgyvendinamos 2013–2014 mokslo metams skirtos 3 edukacinės programos ikimokyklinio ugdymo įstaigoms ir mokykloms bei edukacinė programa įvairiaus amžiaus vaikams ir šeimoms.
- Parengta nauja 2014–2015 mokslo metams skirta edukacinė programa, kurią sudarė 6 temų edukaciniai užsiėmimai ikimokyklinio ugdymo įstaigoms ir mokykloms.

Laikrodžių muziejuje

- Anksčiau sukurtos 7 edukacinės programos, kurias sudaro 7 temų užsiėmimai, papildytos nauja metodine medžiaga, pratybų užduotimis.
- Parengtas naujas edukacinis užsiėmimas pradinukams.
- Toliau buvo vedami edukaciniai užsiėmimai, įtraukti į programą „Kalėdiniai užsiėmimai Laikrodžių muziejuje“ ir į projektą „Kalėdinės dirbtuvėlės“.
- Bendradarbiaujant su Klaipėdos miesto savivaldybe toliau vykdytos edukacinio projekto „Vaikų kultūros savaitė“ veiklos.
- Parengtas ir įgyvendintas naujas edukacinis projektas, skirtas vasaros sezonui ir vaikų užimtumo programai „Vasaros edukaciniai užsiėmimai Laikrodžių muziejuje“.

Palangos gintaro muziejuje

- Kaip ir ankstesniais metais, muziejuje vykstančiuose edukaciniuose užsiėmimuose vaikai ir moksleiviai buvo supažindinami su gintaro savybėmis, panaudojimu, archeologija ir kitomis su gintaru susijusiomis temomis.
- Parengta ir įgyvendinta edukacinė programa „Palangos gintaro muziejaus liūtuko pasakojimai“.
- Regos negalią turintiems žmonėms parengta edukacinė programa „Pažinkime gintarą pojūčiais“.

Muziejaus renginiai

Muziejaus padaliniuose per metus įvyko 507 įvairaus pobūdžio kultūros ir meno istoriją aktualinantys renginiai (diskusijos, paskaitos, seminarai,

konferencijos, kino filmų peržiūros, knygų pristatymai, kultūros, meno vakarai, meno studijų pristatymai, klasikinės muzikos koncertai, pokalbiai, susitikimai su iškiliais žmonėmis ir kt.), iš jų Nacionalinėje dailės galerijoje – 82, Vilniaus paveikslų galerijoje – 55, Taikomosios dailės muziejuje – 112, Radvilų rūmų muziejuje – 18, Vytauto Kasiulio dailės muziejuje – 53, Palangos gintaro muziejuje – 16, Prano Domšaičio galerijoje – 64, Miniatiūrų muziejuje – 23, Laikrodžių muziejuje – 84.

Muziejaus interneto leidinių plėtra

2014 m. sausio–gruodžio mėn. buvo atnaujinama, administruojama, aktualia informacija papildoma 13 muziejaus interneto leidinių (portalų, informacinių svetainių, virtualių ekspozicijų). Sukurtas 1 naujas interneto leidinys – „Ekspozatai, kuriuos verta pamatyti“ (www.parodos.emuziejai.lt). Iš viso per metus muziejaus administruojamuose interneto leidiniuose apsilankyta 1 136 455 kartus. 911 752 interneto naudotojai buvo unikalūs šių leidinių lankytojai. Atskirų LM ISC LIMIS administruojamų interneto leidinių lankytojų 2014 m. statistika: Lietuvos dailės muziejaus interneto svetainėje www.ldm.lt apsilankė 269 657 lankytojai, iš jų unikalūs buvo 219 562; portale „Lietuvos muziejai“ www.muziejai.lt – 671 004, iš jų unikalūs – 428 790; svetainėje „Palanga, gintaras, parkas, muziejus“ www.pgm.lt – 52 735, iš jų unikalūs – 43 397; „Lietuvių taikomoji dekoratyvinė dailė“ www.tdaile.lt – 7 514, iš jų unikalūs – 6 215; „Senoji lietuvių skulptūra, kryžiai ir koplytėlės“ www.tradicija.lt – 14 944, iš jų unikalūs – 12 147; „Laikrodžių muziejus“ <http://www.muziejai.lt/klm/index.htm> – 4 444, iš jų unikalūs – 3 270; „Muziejinių vertybių skaitmeninimas“ www.emuziejai.lt – 11 560, iš jų unikalūs – 7 697; portale „Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema“ www.limis.lt – 70 894, iš jų unikalūs – 46 693; Lietuvos muziejų asociacijos svetainėje www.museums.lt – 17 275 lankytojai, iš jų unikalūs – 13 415; virtualioje parodoje „Lietuvos muziejų lobiai“ <http://www.muziejai.lt/lobiai/> – 2 308, iš jų unikalūs – 1 424; parodoje „Ekspozatai, kuriuos verta pamatyti“ www.parodos.emuziejai.lt – 1 120, iš jų unikalūs – 1 042; Lietuvos muziejų virtualių parodų sistemoje <http://www.muziejai.lt/emuziejai/index.as> – 2 629, iš jų unikalūs – 1 574.

Visus metus LM ISC LIMIS buvo administruojamos, nauja aktualia informacija papildomos muziejaus, jo padalinio Nacionalinės dailės galerijos, Lietuvos muziejų portalo, interneto svetainės „Muziejinių vertybių skaitmeninimas“ paskyros socialiniuose tinkluose „Facebook“, „Twitter“, „YouTube“. LM ISC LIMIS darbuotojai per metus sumontavo ir interneto svetainėje www.ldm.lt bei muziejaus paskyrose socialiniuose tinkluose paskelbė 8 vaizdo klipus apie muziejuje veikiančias naujas parodas ir ekspozicijas.

Visus metus LDM rinkinių elektroninio katalogo ir portalo LIMIS viešosios prieigos naudotojams buvo teikiama vizito muziejuje užsakymo ir didelių skaitmeninių vaizdų užsakymo elektroninės paslaugos.

2013 m. pradėjusi veikti naujo dizaino NDG interneto svetainė www.ndg.lt 2014-aisiais buvo toliau pildoma naujai parengtu turiniu. Joje paskelbti 48 pranešimai apie renginius, lietuvių ir anglų kalbomis pateikta informacija apie 9 parodas. Iš viso 2014 m. ši svetainė sulaukė 127 750 lankytojų.

2014 m. įgyvendintas programinės įrangos, skirtos Palangos gintaro muziejaus informaciniams terminalams, sukūrimo ir įdiegimo į turimą techninę įrangą projektas.

EKSPOZICINĖ VEIKLA

- Parengta A. Gudaičio galerijos ir Liaudies meno muziejaus koncepcija.
- Pradėta rengti Radvilų rūmų komplekso pritaikymo kunigaikščių Radvilų kultūriniam palikimui puoselėti, Lietuvai dovanotų užsienio šalių ir tautų meno kolekcijoms demonstruoti, meno edukacijos ir kultūros, meno sklaidos, muziejinių renginių atkurtuose rūmuose koncepcija.
- Visus metus buvo renkama dalykinė ir lyginamoji medžiaga NDG nuolatinės ekspozicijos atnaujinimo koncepcijai.
- Parengti teminiai planai dviems parodoms, 2015 m. planuojamoms surengti NDG: „Vizionierius Vincas Kisarauskas (1934–1988). Retrospektyva“ (kuratorė M. Žvirblytė) ir „Pasaulis pagal Fluxus“ (kuratorius L. Pšibilskis).
- Parengti aštuoni teminiai planai parodoms ir ekspozicijoms, 2014 m. surengtoms Vilniaus paveikslų galerijoje, Radvilų rūmų muziejuje, Vytauto Kasiulio dailės muziejuje, Prano Domšaičio galerijoje, Laidkrodžių muziejuje.
- Palangos gintaro muziejaus pastato cokoliniame aukšte įrengta laikina gintaro ekspozicija. Radvilų rūmų muziejaus pastato pirmo aukšto salėse įrengta nauja ilgalaikė ekspozicija „Vakarų Europos dailė ir grafika“.

PARODOS MUZIEJUJE

Nacionalinė dailės galerija

Galerijoje visus metus veikė nuolatinė ekspozicija „Lietuvos XX–XXI a. dailė“.

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėtos eksponuoti parodos: „Siūlau naują pasaulį. Vito Luckaus fotografijos retrospektyva“ (veikė 2013 m. gruodžio 6–2014 m. vasario 16 d.); „Vaizdų vieta. Lietuvos fotografija iliustruotuose žurnaluose XX a. 7–8 dešimtmečiais“ (veikė 2013 m. gruodžio 6–2014 m. vasario 16 d.); „90x60. Lietuvos fotografijos parodų plakatai. 1970–1987“ (veikė 2013 m. gruodžio 6–2014 m. vasario 16 d.).

Galerijoje surengtos naujos trumpalaikės parodos: „Kęstutis Zapkus. Tapybos retrospektyva“ (veikė 2014 m. balandžio 11–birželio 1 d.,

kuratorė L. Kreivyte); „Šviesos. Aidas Bareikis, Patricija Jurkšaitytė, Žilvinas Kempinas“ (veikė 2014 m. balandžio 11–birželio 1 d.); „Mindaugas Navakas. Šlovė buvo ranka pasiekiamą“ (veikė 2014 m. birželio 27–rugsėjo 14 d.); Baltijos ir Šveicarijos menininkų paroda „Istorijų pasakojimas“ (veikė 2014 m. birželio 27–rugsėjo 14 d., kuratorė Felicity Lunn (Šveicarija); Pirmavaizdžiai. Idėjos, eskizai, modeliai ir instrukcijos“ (veikė 2014 m. spalio 10–lapkričio 9 d.); „Teodoras Kazimieras Valaitis. 1934–1974“ (veikė 2014 m. lapkričio 14–2015 m. vasario 1 d., kuratorė dr. G. Jankevičiūtė); „Aleksandra Kašuba. Spektro užuomina. 1975 metų projektas Nacionalinėje dailės galerijoje“ (veikė 2014 m. gruodžio 5–2015 m. vasario 15 d.); „Judančios raidės“ (veikė 2014 m. spalio 10–lapkričio 9 d., kuratoriai Ch. Stenzer, S. Zehle (Vokietija); „Kazimiera Zimblytė (1933–1999). 7 dešimtmetis“ (veikė 2014 m. lapkričio 26–2015 m. vasario 1 d.).

Vilniaus paveikslų galerija

Visus metus veikė ilgalaikė ekspozicija „Lietuvos dailė (XVI–XX a. pr.)“.

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėjusios veikti parodos: „Dailės istorikas ir kritikas Mikalojus Vorobjovas (1903–1954)“ (veikė 2013 m. spalio 29–2014 m. sausio 19 d.); „Nuostabioji žemė. Dailininkai Rytų Prūsijoje. XIX–XX a. I pusės tapyba iš Aleksandro Popovo rinkinio“ (veikė 2013 m. lapkričio 21–2014 m. balandžio 13 d.); istorinių vertybių paroda iš Gruzijos lobyno iš Kutaisio valstybinio Niko Berdzenišvilio istorijos muziejaus (Gruzijos ambasados Lietuvoje surengto kultūros sezono programos „Gruzijos menas Vilniuje“ projektas, veikė 2013 m. lapkričio 22–2014 m. sausio 15 d., kuratorė I. Kuraia).

Galerijoje surengtos naujos trumpalaikės parodos: „Oršos mūšis“ – Oršos mūšio 500-ųjų metų minėjimo 2014 m. programos paroda“ (veikė 2014 m. kovo 18–birželio 8 d.); „Marcelijaus Martinaičio margučiai“ – poeto našlės G. M. Martinaitienės dovana Lietuvos dailės muziejui (veikė 2014 m. balandžio 17–gegužės 31 d.); Gydytojos Stasės Mičelytės dailės kolekcijos paroda „Pilnatis langai“ (veikė 2014 m. balandžio 24–rugsėjo 4 d.); tarptautinė paroda „Paryžiaus mokyklos dailininkai iš Baltarusijos“ iš AB „Belgazprombank“ kolekcijos, muziejinių ir privačių rinkinių (veikė 2014 m. rugsėjo 11–lapkričio 9 d., kuratorius U. Ščasny); „Iš šalčiausio krašto: Šiaurės šalių juvelyrika“ (veikė 2014 m. lapkričio 20–2015 m. sausio 19 d., organizatorius Šiaurės šalių ministrų tarybos biuras); „Vladislavo Neveravičiaus studijoje“, skirta 200-osioms dailininko gimimo metinėms paminėti (veikė 2014 m. gruodžio 16–2015 m. kovo 15 d.).

Taikomosios dailės muziejus

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėtos eksponuoti parodos: „Nuo karo iki taikos“ – XX a. 5–6 dešimtmečio mada iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos (veikė 2013 m. lapkričio 12–2014 m. rugpjūčio 10 d.); „Du mados šimtmečiai“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos (veikė 2011 m.

rugsėjo 9–2014 m. rugpjūčio 10 d.; atnaujinta 2012 m. lapkričio 8 d.); jubiliejinė dailininko Kazimiero Žoromskio (1913–2004) paroda „Nuo realizmo iki optinio meno“ (veikė 2013 m. lapkričio 28–2014 m. kovo 2 d., kuratorė dr. N. Tumėnienė).

Muziejuje 2014 m. surengtos naujos trumpalaikės parodos: Lenkijos fotografijos ir dizaino paroda „Materia Prima: peizažas ir dizainas“ (veikė 2014 m. sausio 16–kovo 2 d., organizavo Lenkijos institutas Vilniuje); Leonardo Tuleikio jubiliejinė retrospektyvinė paroda „Tapybos atspindžiai“ (veikė 2014 m. kovo 28–birželio 8 d.); respublikinė tautodailės paroda „Pasaulis – namuose“, skirta 2014 m. Dainų šventei (veikė 2014 m. liepos 3–gruodžio 1 d., organizavo Liaudies kultūros centras); retrospektyvinė paroda „Absoliuti tekstilė“ (veikė 2014 m. gruodžio 18–2015 m. gegužės 31 d., kuratorės prof. E. G. Bogdanienė, prof. I. Kuizininė); „Maištas buduare. XX a. aštuntojo dešimtmečio mada“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos (veikė 2014 m. rugsėjo 4–2015 m. gegužės 10 d.); „Trys mados šimtmečiai“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos (veikė 2014 m. rugsėjo 4–2015 m. gegužės 10 d.).

Radvilų rūmų muziejus

Visus metus veikė ekspozicijos „Dubingių ir Biržų kunigaikščiai Radvilos“ ir „Rytų Azijos, Naujosios Gvinėjos ir Australijos aborigenų menas“. Iki 2014 m. birželio 1 d. – ekspozicija „Europos dailė XVI–XIX a.“ (2014 m. gruodžio 20 d. ji atnaujinta ir išplėsta).

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėtos eksponuoti parodos: Onos Kreivytės-Naruševičienės ir Jono Noro Naruševičiaus paroda „Augančios formos“ (veikė 2013 m. gruodžio 20–2014 m. sausio 19 d.); „Renesanso spindesys“ (veikė 2013 m. liepos 5–2014 m. vasario 23 d., organizatoriai Italijos ambasada, Italų kultūros institutas).

Muziejuje surengtos naujos trumpalaikės parodos: „Tohoku Japonijos fotografų akimis“ (Japonijos fondo kilnojamoji paroda, veikė 2014 m. sausio 28–kovo 2 d., organizavo Japonijos ambasada); „Senujų ikonų paslaptys. Andrejaus Balyko ikonų kolekcija: pagrobta, grąžinta, papildyta“ (veikė 2014 m. balandžio 29–2015 m. balandžio 26 d.); „Senujų ikonų paslaptys“ (2014 m. gruodžio 2 d. paroda papildyta naujais kūriniiais); Andrijaus Cholomeniuko batalinių kūrinių paroda – Oršos mūšio 500-ųjų metinių minėjimo 2014 m. programos paroda (veikė 2014 m. birželio 12–rugsėjo 14 d.); 2010–2013 m. Prano Gudyno restauravimo centre restauruotų kūrinių paroda.

Vytauto Kasiulio dailės muziejus

Visus metus veikė ilgalaikė Vytauto Kasiulio retrospektyvinė ekspozicija.

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėtos eksponuoti parodos: „Arbit Blato Paryžius ir Venecija“ – paroda iš ciklo „Europos miestai“ (veikė 2013 m. gruodžio 12–2014 m. gegužės 3 d.).

Muziejuje surengtos naujos trumpalaikės parodos: „Vilniaus ženklai“. XX a. pirmosios pusės Vilniaus dailininkų grafika ir piešiniai iš Lietuvos dailės muziejaus ir kt. rinkinių (veikė 2014 m. gegužės 15–rugsėjo 14 d.); „Telesforo Valiaus (1914–1977) grafika“ (veikė 2014 m. spalio 16–2015 m. sausio 18 d.).

Prano Domšaičio galerija

Visus metus veikė Prano Domšaičio kūrybos ekspozicija, Vytauto Kašubos skulptūros ekspozicija „Žmogaus misterija“, Česlovo Janušo tapybos ekspozicija „Prie Baltijos ir prie Atlanto“.

Buvo tęsiamos šios ankstesniais metais pradėtos eksponuoti parodos: „Dionyzo Varkalio kolekcija iš Lietuvos dailės muziejaus Klaipėdos krašto XIX–XX a. pr. taikomosios dailės rinkinio“ (veikė 2013 m. kovo 7–2015 m. gruodžio 31 d.); „Sveika, jūra! Marinistiniai peizažai XVII–XX a. tapyboje iš Lietuvos dailės ir Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejų rinkinių“ (veikė 2013 m. kovo 7–2014 m. balandžio 13 d.); „XVI–XIX a. Vakarų Europos meistrų grafika iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių“ (veikė 2013 m. kovo 7–2014 m. gegužės 4 d.); „Nuo baroko iki secesijos. Europos meno stiliai XVIII–XIX a. taikomosios dailės kūriniuose iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių“ (veikė 2013 m. kovo 7 d.–2014 m. gegužės 4 d.); Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos mokinių diplominių darbų (2013 m.) paroda (veikė iki 2014 m. vasario 2 d.).

Surengtos naujos parodos: „Nuostabioji žemė. Dailininkai Rytų Prūsijoje. XIX–XX a. I pusės tapyba ir grafika iš Aleksandro Popovo rinkinio“ (veikė 2014 m. gegužės 8–2016 m. gegužės 8 d.); „Paskutinis taikos pavasaris“, integruota parodoje „Nuostabioji žemė. Dailininkai Rytų Prūsijoje. XIX–XX a. I pusės tapyba ir grafika iš Aleksandro Popovo rinkinio“ (veikė 2014 m. rugsėjo 5–gruodžio 31 d.); „Taikomoji dekoratyvinė dailė – mūsų namams“ iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių (veikė 2014 m. gegužės 8–2015 m. gruodžio 31 d.).

Surengtos vaikų ir moksleivių kūrybos parodos: projekto „Muziejus–mokykla–moksleivis“ pabaigtuvių paroda „Atsisveikinimas su „Spalvų ekspresu“ (veikė 2014 m. vasario 5–kovo 16 d.); Klaipėdos vaikų laisvalaikio centro keramikos darbų paroda, skirta Žemės dienai (veikė 2014 m. kovo 20–31 d.); rinktinė Klaipėdos miesto moksleivių kūrybinių darbų paroda (veikė 2014 m. gegužės 29–rugsėjo 14 d.); Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos mokinių 2014 m. diplominių darbų paroda (veikė 2014 m. rugsėjo 25–lapkričio 23 d.); penktojo vaikų ir moksleivių kūrybos konkurso „Mano prakartėlė“ paroda „Baltoji prakartėlė“ (veikė 2014 m. lapkričio 27–2015 sausio 11 d.); Klaipėdos miesto moksleivių keramikos darbų paroda (veikė 2014 m. balandžio 3–gegužės 25 d.); Klaipėdos Martyno Mažvydo progimnazijos rengiamo respublikinio moksleivių kūrybos konkurso „Knyga“ paroda (veikė 2014 m. gegužės 9–25 d.); Gargždų kultūros centro vaikų dailės studijos ir Vėžaičių dailės studijos „Nomeda“ dalyvių paroda „Kėdė ir...“ (veikė 2014 m. birželio 16–rugsėjo 14 d.).

Miniatiūrų muziejus

Veikė nuolatinė ekspozicija „XVI–XX a. pr. miniatiūros“.

Parengtos naujos parodos: „Tarptautinis meno projektas, skirtas Kristijono Donelaičio 300 m. jubiliejui“ (veikė 2014 m. birželio 6–liepos 20 d., organizavo LDS Klaipėdos skyrius); Gintauto Trimako (Vilnius) fotografijų paroda „Išėjimai“ (2014 m. liepos 25–rugšėjo 15 d.).

Palangos gintaro muziejus

2014 m. cokoliniame rūmų aukšte veikė laikina gintaro ekspozicija. Buvo sumaketuoti ir atspausdinti standai parodai „Palangos grafų Tiškevičių rūmai: didikų rezidencija, dailininkų kūrybos namai, Gintaro muziejus“ (parodos eksponavimas dėl nebaigtos pastato renovacijos nukeltas į 2015 m.). Cokoliniame rūmų aukšte įrengta stendinė edukacinė paroda „Palangos gintaro muziejui – 50“.

Laikrodžių muziejus

Visus metus veikė nuolatinės ekspozicijos „Laikrodžių konstrukcijų istorija nuo seniausių laikų iki nūdienos“, „Laikrodžių formų raida nuo renesanso iki modernio“ bei ilgalaikės parodos „Barokas – stebuklinga Š. Bulio technika“ ir „Laikrodžių muziejaus pastato istorija XVIII–XXI amžiais“.

Surengta viena nauja paroda („Laiko spiralė“), skirta Laikrodžių muziejaus atidarymo 30-mečiui (atidaryta 2014 m. birželio 12 d.).

LDM filialas Lietuvos muziejų informacijos, skaitmeninimo ir LIMIS centras

- LM ISC LIMIS Skaitmeninimo skyriaus patalpose surengta dailininkės Loretos Uzdraitės grafikos kūrinių paroda „Iliustracijos Jono Biliūno apsakymams“.

Kitose Lietuvos institucijose surengtos parodos

- Edukacinė paroda „Oršos mūšis“ Biržų krašto muziejuje „Sėla“ (veikė 2014 m. liepos 6–rugpjūčio 31 d.).
- Paroda „XIX a. II p.–XX a. pr. Lietuvos valstybės politikos, kultūros, mokslo, visuomenės elitas ir jo aplinka“ eksponuota: Maironio lietuvių literatūros muziejuje, Kauno miesto muziejuje, Gelgaudiškio dvaro rūmuose, Birštono muziejuje, Alytaus kraštotyros muziejuje, Jonavos krašto muziejuje.
- Jano Bułhako fotografijų iš LDM rinkinių kopijų paroda „Vilniaus architektūra ir architektūros detalės“ eksponuota: Anykščių sakralinio centro Pasaulio anykštėnų kultūros centre, Maironio lietuvių

literatūros muziejuje, Gelgaudiškio dvaro rūmuose, Ukmergės kraštotyros muziejuje, Jonavos krašto muziejuje.

- „Siūlau naują pasaulį. Vito Luckaus fotografijos retrospektyva“ surengta Šiaulių fotografijos muziejuje (veikė 2014 m. lapkričio 21–gruodžio 28 d.).
- „Vytauto Kasiulio asmenybės ir kūrybos pristatymas gimtinėje“ Alytaus kraštotyros muziejuje (vyko vienos dienos paroda, paskaita ir edukacinis užsiėmimas Alytaus mokyklų moksleiviams).
- „Muzikiniai susitikimai. Arbit Blato bičiulių portretų kolekcija iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių“ Anykščių sakralinio meno centre (veikė 2014 m. liepos 19–rugsėjo 10 d.).
- Vytauto Kasiulio dailės kūrinių paroda Lazdijų krašto muziejuje (veikė 2014 m. rugsėjo 15–29 d.).
- Paroda „Vytauto Kasiulio Paryžius“ Anykščių sakralinio meno centre (veikė 2014 m. lapkričio 19–2015 m. sausio 18 d.).
- LDM eksponatai pristatyti Mosėdžio Vaclovo Into akmenų muziejaus surengtoje parodoje „Baltijos gintaras“ (2014 m. lapkritis–2015 m. lapkritis).
- Taktilinė paroda „Liečiu – matau“ mugėje „Mokykla 2014“ (veikė 2014 m. lapkričio 21–23 d.).
- Taktilinė paroda „Magiškas M. K. Čiurlionio pasaulis. Zodiakas“ Šiaulių „Aušros“ muziejuje (veikė 2014 m. gegužės 6–birželio 26 d.).
- 2014 m. po Lietuvą buvo vežiojama ir pristatoma LDM kilnojamoji stendinė paroda „XX a. pradžios literatūros, mokslo ir švietimo švyturiai“ (5 stendai).

Užsienyje surengtos parodos

- Paroda „1863 m. sukilimas A. Grotgerio kūrinių cikluose „Polonia“ ir „Lituania“ Lietuvos kultūros centre prie Lietuvos Respublikos ambasados Lenkijoje (veikė 2014 m. kovo mėn.).
- J. K. Vilčinskio „Vilniaus albumo“ paroda, kurią planuota surengti Baltarusijos nacionaliniame dailės muziejuje Minske, priimančiosios pusės pageidavimu perkelta į 2015 metus.
- LDM eksponatai buvo pristatyti Latvijos nacionalinio dailės muziejaus parodų salėje „Arsenals“ surengtoje parodoje „1914“ (programos „Ryga – Europos kultūros sostinė 2014“ projektas), Estijos Kadriorgo dailės muziejuje vykusioje tarptautinėje parodoje „Lux Aeterna. Italų dailė iš Lietuvos ir Estijos rinkinių“, Baltijos ir Šveicarijos menininkų kūrybos parodoje „Istorijų pasakojimas“ (Šveicarija), vykusioje „CentrePasquArt“, Bylyje (Šveicarija) (veikė 2014 m. vasario 2–balandžio 6 d.), UMU dailės muziejuje Taline (veikė 2014 m. lapkričio 21–2015 m. kovo 29 d.), Rygos (Latvija) medicinos ir farmacijos muziejaus surengtoje parodoje „Gintaras medicinoje“ (veikė 2014 m. balandžio–spalio mėn.).

Virtualios parodos

- Iš viso 2014 m. LDM filialo LM ISC LIMIS specialistai sukūrė 45 virtualias parodas, iš jų 18 buvo iš LDM rinkinių, likusios 27 – iš kitų juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančių skaitmeninių kultūros paveldo objektų.
- Naujai sukurtoje virtualių parodų sistemoje „Ekspozitai, kuriuos verta pamatyti“ www.parodos.emuziejai.lt paskelbtos 22 virtualios parodos iš 15 muziejų rinkinių. Iš jų 8 – iš LDM rinkinių.
- Radvilų rūmų muziejaus interaktyviems liečiamiesiems ekranams sukurtos ir muziejaus lankytojams pristatytos 2 virtualios parodos.

Bendradarbiavimas su kitais muziejais

skolinant jiems eksponatus

2014 m. kitiems muziejams ir galerijoms paskolintas 381 eksponatas. Iš jų:

- Latvijos nacionaliniame dailės muziejuje vykusiai parodai „1914“ – 4 tapybos kūriniai;
- Šv. Jono galerijoje vykusiai Liucijos Šulgaitės kūrybos parodai – 10 keramikos dirbinių;
- Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje surengtai Telesforo Valiaus kūrybos parodai – 10 grafikos kūrinių; Jono Vaičio kūrybos parodai – 10 paveikslų;
- „Arkos“ dailės galerijoje vykusiai Algimanto Kezio kūrybos parodai – 51 fotografija;
- Vilniaus universiteto muziejui – 1 paveikslas, iškilmingai liturgijai – 6 žvakidės;
- Paulo Stradinio medicinos istorijos muziejuje (Ryga, Latvija) vykusiai parodai „Gintaras mituose ir moksle“ – 11 gintaro eksponatų;
- Vilniaus dailės akademijos (VDA) galerijos „Akademija“ suorganizuotai Dailės katedros jubiliejinei parodai – 1 paveikslas;
- Anykščių menų centrui Igno Piščiko jubiliejinei parodai – 23 tapybos eksponatai; Arbit Blato kūrybos parodai – 19 tapybos kūrinių; Vytauto Kasiulio kūrybos parodai – 25 tapybos kūriniai;
- Ukmergės kraštotyros muziejuje vykusiai Juliaus Zarecko kūrybos parodai – 2 tapybos kūriniai;
- Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje surengtai jubiliejinei Donato Banionio parodai – 1 paveikslas;
- Vilniaus grafikos meno centre vykusiai Rasos Dočkutės kūrybos parodai – 48 tapybos ir grafikos kūriniai;
- Bažnytinio paveldo muziejui – 1 skulptūra ir 1 paveikslas;
- Druskininkų miesto muziejuje vykusiai parodai „S. A. Poniatovskis – paskutinis LDK valdovas“ – 4 tapybos ir 7 grafikos kūriniai;
- „Lietuvos Aido“ galerijoje suorganizuotai Kazės Zimblytės kūrybos parodai – 3 paveikslai;

- Žemaičių muziejuje „Alka“ surengtai Leonardo Tuleikio kūrybos parodai – 1 paveikslas;
- Vilniaus dailės akademijos parodų salėje „Titanikas“ veikusiai Igorio Piekuro kūrybos parodai – 12 paveikslų; Arvydo Šaltenio kūrybos parodai – 9 paveikslai;
- Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos suorganizuotai parodai „Portretas ir epocha“, kuri veikė Užutrakio rūmų parodų salėse, – 5 Liudomiro Slendzinskio paveikslai;
- Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centre veikusiai Petro Aleksos kūrybos parodai – 1 skulptūra;
- Lazdijų krašto muziejuje surengtai Vytauto Kasiulio kūrybos parodai – 10 paveikslų;
- Respublikiniame Vaclovo Into akmenų muziejuje veikusiai gintaro parodai – 42 gintaro morfologijos eksponatai;
- Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriaus galerijoje surengtai Algimanto Kunčiaus kūrybos parodai – 10 meninės fotografijos eksponatų;
- Rokiškio krašto muziejuje veikusiai Reginos Matuzonytės-Ingelevičienės kūrybos parodai – 45 paveikslai;
- Šilutės F. Bajoraičio viešajame bibliotekoje eksponuoti Akvilės Zavišaitės kūrybos parodai – 12 tapybos ir grafikos kūrinių;

LEIDYBINĖ IR MOKSLINĖ VEIKLA

Išsami informacija apie 2014 m. LDM leidinius pateikiama šio leidinio skyriuje „Bibliografija“ (žr. 296–312).

Moksliniai tyrimai

- Plačią mokslinę tiriamąją veiklą vystė Prano Gudyno restauravimo centras. Čia 480-iai restauruojamų eksponatų buvo atlikti jų medžiaginės sudėties tyrimai mikrocheminiu, mikroskopiniu, infraraudonosios spektroskopijos (FTIR), optinės mikroskopijos, rentgeno difrakcinės analizės (XRD) metodais, skenuojančiu elektroniniu mikroskopu (SEM), sujungtu su energijos-dispersiniu rentgeno spindulių (EDX) detektoriumi. Sudaryta apie 180 meno kūrinių medžiagų (pigmentų, rišamųjų, polimerų ir kt.) IR spektrų biblioteka. 84 kūriniams atlikti fizikiniai tyrimai UV, IR ir rentgeno metodais; 35 kūriniams – signatūrų mikroskopiniai tyrimai. Technologinės analizės rezultatai buvo panaudoti kuriant Lietuvos kultūros vertybių technologinių tyrimų duomenų banką. 119 kūrinių atlikti mikrobiologiniai tyrimai.
- 2014-aisiais Prano Gudyno restauravimo centre daugiausiai buvo gilinamasi į šias restauravimo technologijų ir medžiagų tyrimų temas: korozijos inhibitorių archeologinės geležies radiniams paieška ir tyrimas; rašalų, tinkamų muziejų eksponatams žymėti, paieška; tekstilės apretavimas šilko hidrolizatais; baltyminių ir kazeino klijų šalinimas nuo audinių pasitelkus įvairių fermentų mišinius ir parinkus kompresų

laikymo sąlygas, naudojant šildomą kilimėlį iš IMAT projekto (sukurta metodika); vaškų, tinkamų restauravimui ir saugojimui, paieška; senosios tapybos drobių neutralizavimo galimybės.

- Kartu su partneriais iš Florencijos universiteto (Italija), Kanados Nacionalinės galerijos ir Vokietijos „Bayer“ medžiagų tyrimo instituto Prano Gudyno restauravimo centras 2014 m. dalyvavo tarptautinio iš ES (FP7) skiriamų lėšų finansuojamo tyrimų projekto „Mobilus daugiafunkcinis tikslų parametrų šiluminis elektrinis šildymo prietaisas, skirtas meno kūrinių konservavimui (IMAT)“ veiklose. Projekto metu sukurtas išmanusis IMAT prietaisas, kuriuo Prano Gudyno restauravimo centre pradėta naudotis restauruojant grafikos, tapybos kūrinius ir archeologinius radinius.
- Rengiant ekspozicijas, parodas, leidžiant katalogus ir kitas knygas buvo vykdomi LDM rinkiniuose esančių eksponatų istoriniai, menotyriniai tyrimai. Daug dėmesio skirta LDK dailės paveldo, XIX–XX a. Lietuvos dailės, Vladislavo Neveravičiaus ir jo amžininkų, Vytauto Kasiulio, Arbit Blato, Telesforo Valiaus, Mindaugo Navako ir daugelio kitų dailininkų kūrybos tyrimams. Dėmesio sulaukė ir Adomo Varno bei Igno Končiaus fotografijų rinkiniai. Atliekant Vinco Kisarausko kūrybos tyrimus buvo ieškoma lyginamosios medžiagos Lietuvos dailininkų kūryboje bei Vokietijos, Vengrijos, Čekijos, Lenkijos dailės muziejuose, parengta mokslinė studija „Lietuvos modernizmo savitumas Vidurio Europos kontekste. Vinco Kisarausko atvejis“. Buvo vykdomi ir Mažosios Lietuvos dailininkų kūrybos paveldo tyrinėjimai, spaudai pradėta rengti dailininko Prano Domšaičio kūrybos studija ir katalogas. Dr. Margarita Matutytė kartu su kolege dr. A. Narušyte spaudai rengė monografiją „Camera obscura: Lietuvos fotografijos istorija“. Dalyvauta tarptautiniame fotografijos projekte „History of 20th Century European Photography“ (koordinacinis centras – Bratislava).

MOKSLINĖS IR KITOS KONFERENCIJOS, SEMINARAI, MOKYMAI MUZIEJUJE

- 2014 m. lapkričio 19–20 d. Nacionalinėje dailės galerijoje, Vytauto Kasiulio dailės muziejuje vyko mokslinė konferencija „Karai ir taikos. Kultūros patirtys nuo Pirmojo pasaulinio karo ir Berlyno sienos griuvimo“. Ją surengė Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Nacionalinė dailės galerija, bendradarbiaudami su partneriais – Šiaulių „Aušros“ muziejumi ir Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriumi. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba.
- LM ISC LIMIS 2014 m. lapkričio 19 d. Vytauto Kasiulio dailės muziejuje atminties institucijų darbuotojams surengė konferenciją „Kultūros paveldo skaitmeninio turinio panaudojimo galimybės plėtojant Lietuvoje turizmą ir didinant muziejų lankytojų skaičių“.
- Laikrodžių muziejuje 2014 m. birželio 12 d. įvyko konferencija „Laikrodžių muziejui 30 metų“.

- Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Utenoje, Telšiuose muziejus surengė Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų mokytojams skirtą 5 seminarų ciklą „Kultūra ir menas – kitoks požiūris į edukacinės aplinkos kūrimą“.
- 2014 m. gruodžio 16–17 d. LDM Prano Gudyno restauravimo centre vyko seminaras „Archeologinių radinių konservavimas. Nuo lauko darbų iki saugojimo muziejuose“. Jame dalyvavo 40 rinkinių saugotojų ir restauratorių iš Lietuvos muziejų.
- Klaipėdos miesto mokyklų dailės mokytojams 2014 m. lapkričio 21 d. surengtas seminaras apie Rytų Prūsijos dailės paveldą.
- 2014 m. gegužės 16 d. įvyko LM ISC LIMIS suorganizuotas išvažiuojamasis seminaras „Lietuvos istorijos atodangos Vilniaus ir Šalčininkų rajonų muziejuose“, kuriame dalyvavo 42 muziejaus darbuotojai.

Muziejaus darbuotojų dalyvavimas mokslinėse ir kitose konferencijose, kurias surengė ne LDM

- X-ojoje tarptautinėje Baltijos šalių konferencijoje-trienalėje Rygoje dalyvavo 8 restauratoriai ir restauravimo technologai.
- Užsienyje ir Lietuvoje vykusiose mokslinėse konferencijose ir seminaruose dalyvavo 47 muziejaus darbuotojai, jie perskaitė 36 pranešimus.

RINKINIŲ APSKAITOS KOMPIUTERIZAVIMAS IR EKSPONATŲ SKAITMENINIMAS

- LIMIS sistemoje buvo pakoreguoti iš LDM Rinkinių informacinės sistemos duomenų bazės perkeltų 2 688 eksponatų pagrindiniai duomenys. Dalis šių duomenų pateikta nacionaliniam kultūros paveldo portalui „ePaveldas“ www.epaveldas.lt ir tarptautiniam kultūros paveldo portalui „Europeana“ www.europeana.eu.

Lietuvos integralioje muziejų informacinėje sistemoje LIMIS atlikti darbai

- Parengta ir Centrinei projektų valdymo agentūrai (CPVA) pateikta galutinė projekto „Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) diegimas Lietuvos muziejuose“ ataskaita.
- Pradėta rengti LIMIS plėtros ir naujų elektroninių paslaugų sukūrimo projekto „Virtualus muziejus“ galimybių studija ir investicinis projektas (2014 m. šių dokumentų nepavyko užbaigti parengti, nes iki metų pabaigos LR kultūros ministerijoje dar nebuvo patvirtinta Skaitmeninio kultūros paveldo aktualinimo ir išsaugojimo 2014–2020 metų programa bei nebuvo žinoma, kokią pinigų sumą projekto įgyvendinimui galima tikėtis gauti iš ES struktūrinių fondų ir LR biudžeto.
- Visus metus naujomis reikšmėmis buvo pildomos LIMIS bendramuziejinės klasifikavimo sistemos (iš viso 101), LIMIS Personalijų

žodynas, buvo atnaujinami LIMIS klasifikavimo sistemų pagrindiniai ir šalutiniai terminai, jų aprašymai lietuvių ir užsienio kalbomis.

Ekspонатų skaitmeninimas, suskaitmenintų ekspонатų atranka

2014 m. atrenkant skaitmeninti LDM ekspوناتus buvo taikomi šie prioritetai: unikalumas, amžius, fizinė būklė, vertė, rūšis, turinys, tema. 2014 m. iš viso muziejuje nufotografuoti, nuskenuoti 12 295 kultūros paveldo objektai, iš jų 6 063 priklauso LDM.

Dalyvavimas skaitmeninimo projektuose

- Partnerio teisėmis dalyvauta tarptautiniame Europos kultūros paveldo skaitmeninimo projekte „Europeana Photography“. Per šio projekto vykdytojus Europos kultūros paveldo portalui „Europeana“ www.europeana.eu buvo pateikti duomenys apie 11 215 senųjų fotografijų, saugomų Lietuvos muziejuose. Informacija apie jas pateikta ir LIMIS sistemoje, pavišinta LIMIS portale www.limis.lt.
- Partnerio teisėmis dalyvauta tarptautiniame projekte „Athena Plus“. Per šio projekto vykdytojus Europos kultūros paveldo portalui „Europeana“ www.europeana.eu buvo pateikti duomenys apie 6 420 Lietuvos muziejuose saugomų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų. Informacija apie juos taip pat pateikta ir LIMIS sistemoje, pavišinta LIMIS portale www.limis.lt. Vykdam projektą veiktas ištestuota projekto partnerių sukurta MOVIO programinė įranga, skirta išsamioms virtualioms parodoms kurti.
- Partnerio teisėmis dalyvauta tarptautiniame projekte „Europeana Space“. Vykdam šio projekto veiktas bendradarbiaujant su kitais projekto partneriais (jų yra 28) pradėta testuoti ir tobulinti vaizdų atpažinimo mobilioji programinė įranga „Blinkster“, išfotografuota Lietuvos liaudies buitės muziejaus ekspozicija, ekspонатų duomenys suvesti į „Blinkster“ programos duomenų bazę, pradėti fotografuoti Vilniaus paveikslų galerijos tapybos ir grafikos ekspوناتai, jų duomenys suvesti į „Blinkster“ programos duomenų bazę. Kartu su kitais projekto partneriais buvo tyrinėjami verslo modeliai, kurie suteikia galimybes panaudoti suskaitmeninto kultūros paveldo duomenis kuriant naujus produktus ir sprendimus, visuomenei teikiančius pridėtinę vertę.
- Nauja aktualia informacija buvo papildytos virtualios parodos, paskelbtos interneto svetainėje „Lietuvos muziejų virtuali parodų sistema“, pakoreguota jos duomenų bazės struktūra.
- Dalyvauta šiose iš ES struktūrinių fondų ir LR biudžeto lėšų finansuoto nacionalinio projekto VEPS tęstinumo veiklose: nacionaliniam portalui www.epaveldas.lt pateikti duomenys apie 500 vnt. Lietuvos

muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų; per portalą www.epa-veldas.lt į Europos kultūros paveldo portalą „Europeana“ www.europeana.eu pateikti duomenys apie 500 LDM suskaitmenintų eksponatų.

Skaitmeninimo ir darbo su duomenų bazėmis gebėjimų ugdymas (dalyvavimas darbo grupėse, mokymuose)

- Bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetu įgyvendintas projektas „Modernaus muziejaus specialistų kompetencijų ugdymas“. Jo metu LDM buvo organizuojami muziejininkų mokymai dirbti su LIMIS. Iš viso surengti 28 dviejų dienų mokymai (9 – restoratoriams, 4 – muziejų archyvų, bibliotekų, audiotekų ir videotekų, fototekų darbuotojams, 10 – muziejininkams, 4 – fotografams). Iš viso mokymuose dalyvavo 235 darbuotojai iš Lietuvos muziejų.
- Įvyko tarptautinio projekto „AthenaPlus“ kompleksinių virtualių parodų kūrimo įrankio „MOVIO“ įvadiniai mokymai (*AthenaPlus WPS MOVIO training*). Juose dalyvavo 12 muziejininkų.

Kiti LM ISC LIMIS atlikti darbai

- Visus metus Lietuvos muziejų darbuotojams buvo sudarytos galimybės naudotis LM ISC LIMIS ir regionų muziejų skaitmeninimo centruose (Kaune, Šiauliuose ir Klaipėdoje) veikiančių mokymo klasių teikiamomis paslaugomis.
- Muziejų prašymu LM ISC LIMIS nemokamai buvo skaitmeninami ir į elektronines laikmenas įrašinėjami muziejų turimi vaizdo ir garso įrašai (iš viso suskaitmeninta 15 vaizdo ir 2 garso juostos).
- Juridinių ir fizinių asmenų prašymu jiems pateikti 1 259 muziejaus eksponatų ir kitų kultūros paveldo objektų skaitmeniniai vaizdai.
- Pagal kitų muziejų prašymus, sutartis su kitais muziejais, naudojant LDM turimą skaitmeninę techniką, buvo suskaitmeninti 1 106 vnt. didelės apimties, neišrėmintų, neišstiklintų eksponatų ir knygų puslapių.
- Plėtota regionų muziejų skaitmeninimo centrų, veikiančių Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, Lietuvos jūrų muziejuje, Šiaulių „Aušros“ muziejuje, veikla. 2014 m. šiuose skaitmeninimo centruose dirbo po vieną LDM darbuotoją: Klaipėdoje – Vismantas Ragaišis, Šiauliuose – Teklė Tomkutė, Kaune – Raimonda Norkutė.
- Išoriniuose nešiojamuosiuose diskuose buvo kaupiami LDM 2013–2014 m. išleistuose leidiniuose (spaudai parengtuose leidykloje „Savas takas“) panaudotų iliustracijų skaitmeniniai vaizdai ir šių leidinių maketai.
- Buvo atliekama LDM padaliniuose veikusių parodų ir ekspozicijų, vykusių renginių fotofiksacija, skaitmeninė informacija kaupiama nešiojamuosiuose išoriniuose diskuose, atliekama renginiuose dalyvavusių ir nuotraukose užfiksuotų asmenų identifikacija. LDM interneto

svetainėje buvo skelbiamos fotografijos iš parodų atidarymų.

- 2014 m. sausio–gruodžio mėn. buvo eksploatuojama, administruojama, plėtojama LIMIS sistema, vykdomas programinės ir techninės įrangos monitoringas, daromos atsarginės LIMIS duomenų bazėse saugomų duomenų kopijos.
- Visus metus eksploatuota, prižiūrėta LIMIS serverinė. Siekiant užtikrinti jos nepertraukiamą darbą buvo nupirkta ir serverinėje įrengtas papildomas stacionarus kondicionavimo įrangos komplektas, sudaryta galimybė, kad serverinėje esanti kondicionavimo įranga veiktų rotavimo principu, papildomai nupirkta ir serverinei skirtas mobilusis kondicionavimo įrenginys.
- Administruotas, aktualia informacija atnaujintas LIMIS sistemos LIMIS-K posistemis, LIMIS portalas www.limis.lt ir LDM LIMIS elektroninio katalogo viešoji prieiga internete.
- Buvo tęsiami muziejaus archyve, videotekoje ir fototekoje saugomų vertybių skaitmeninimo darbai, duomenys apie šiuos kultūros paveldo objektus pateikiami LIMIS sistemoje.

RYŠIAI SU VISUOMENE

- Buvo parengti ir išplatinti informaciniai pranešimai (iš viso 48) apie visas ataskaitiniais metais vykusias parodas. Toliau plėtotas bendradarbiavimas su žiniasklaidos priemonių (televizijos kanalų, radijo stočių, spaudos, internetinės spaudos portalų) atstovais. Per televiziją ir radiją paskelbti 63 informaciniai pranešimai apie muziejaus renginius. Platinant informaciją apie LDM edukacines programas, bendradarbiauta su savivaldybių švietimo skyriais. Parengta ir išplatinta 50 NDG naujienlaiškių. Specialios reklaminės kampanijos surengtos šioms LDM vykusioms parodoms: „Paryžiaus mokyklos dailininkai iš Baltarusijos“, „Iš šalčiausio krašto – Šiaurės šalių juvelyrė“, „Maištas buduare. XX a. 8 dešimtmečio mada“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos, „Kęstutis Zapkus. Tapyba“, „Mindaugas Navakas. Šlovė buvo ranka pasiekiamą“, „Aleksandras Kašuba. Spektro buveinės“, „K. T. Valaičio kūrybos retrospektyva“, „Nuostabi žemė. Dailininkai Rytų Prūsijoje. XIX a.–XX a. pirmos pusės tapyba ir grafika iš Aleksandro Popovo rinkinio“. Siekiant tobulinti informacijos apie parodas sklaidą, gerinti lankytojų aptarnavimo kokybę, buvo atlikti du tyrimai: tarptautinės parodos „Paryžiaus mokyklos dailininkai iš Baltarusijos“ individualių lankytojų tyrimas ir Lietuvos dailės muziejaus ekspozicijų edukacinio poveikio tyrimas. Atlikta statistinė parodų bei LDM padalinių lankytojų analizė.

METODINĖ VEIKLA

- Visus metus buvo teikiama metodinė pagalba ir konsultacijos Lietuvos muziejų darbuotojams eksponatų skaitmeninimo, darbo su LIMIS, rinkinių saugojimo, tyrinėjimo, eksponavimo, edukacinių

programų kūrimo ir kitais klausimais. Nacionaliniam muziejui Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos teatro, kino ir muzikos muziejui, Lietuvos nacionaliniam muziejui, Vilniaus universiteto Fizikos fakultetui, Rumšiškių Lietuvių liaudies buities muziejui, Biržų krašto muziejui „Sėla“, Žemaičių muziejui „Alka“, Lietuvos etnokosmologijos muziejui, Lietuvos švietimo istorijos muziejui teiktos konsultacijos kultūros paveldo objektų restauravimo, prevencinio konservavimo, mikroklimato temomis. Muziejai buvo konsultuojami ir kitais klausimais.

- LM ISC LIMIS plėtojo ir administravo internetinę informacinę-metodinę svetainę „Muziejinių vertybių skaitmeninimas“ www.emuziejai.lt, kurioje skelbiama aktuali informacija muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimo, skaitmeninės informacijos saugojimo, sklaidos ir darbo su informacinėmis sistemomis klausimais.
- Parengtas ir interneto svetainėje „Muziejus, mokykla, moksleivis“ <http://www.muzejuedukacija.lt/lt/> paskelbtas muziejininkams-educatoriams skirtas metodinis leidinys „Muziejų edukacinės programos. Teorija, praktika“.
- Rengiantis ilgalaikei parodai „Dailininkai Rytų Prūsijoje. XIX–XX a. pirmos pusės tapyba ir grafika iš A. Popovo rinkinio“ parengta metodinė medžiaga, skirta gidų gildijos nariams.

Darbas su stažuotojais ir praktikantais

- Prano Gudyno restauravimo centre praktiką atliko 12 studentų (iš jų 6 – iš Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto, 6 – iš Vilniaus dailės akademijos).
- Restauravimo centre stažavosi 14 restauratorių iš Alytaus krašto tyros, Lietuvos liaudies buities, Vytauto Didžiojo karo, Vilkaviškio krašto muziejų, IĮ S. Stanionio restauravimo ateljė, MB „Virmalda“, Rezeknės (Latvija) dailės ir dizaino kolegijos, Nacionalinio Kijevo Pečioros (Ukraina) istorijos-kultūros draustinio, Ukrainos nacionalinio draustinio „Kijevo Sofija“.
- Laikrodžių muziejuje praktiką atliko 6 Klaipėdos valstybinės kolegijos studentės, 1 Kauno Vytauto Didžiojo universiteto studijų programos Kūrybinės industrijos magistrantė.
- Palangos gintaro muziejuje praktiką atliko 1 Klaipėdos valstybinės kolegijos studentė.
- Nacionalinėje dailės galerijoje praktiką atliko 10 studentų iš Vilniaus dailės akademijos, Vytauto Didžiojo universiteto, *Institut d'Etudes Politiques De Paris*, *Camberwell College of Arts*.

MUZIEJAUS DARBUOTOJAI

- 2014 m. į darbą muziejuje buvo priimti 53 darbuotojai, 52 – atleisti. Aukštesnes kvalifikacines kategorijas apsigynė 9 restauratoriai.

- Lietuvoje ir užsienyje rengiamuose seminaruose, konferencijose, kursuose, mokymuose, susijusiuose su muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimu ir informacijos apie juos sklaida, tyrinėjimu, populiarinimu, edukacine ir kt. muziejine veikla, dalyvavo 99 darbuotojai.
- E. Nedzinskaitė stažavosi Danijoje bei Londone ir ten susipažino su muziejų ir mokyklų bendradarbiavimo gerosiomis praktikomis. Šios stažuotės buvo Lietuvos muziejų asociacijos projekto „Muziejus–mokykla–moksleivis. Muziejų ir bendrojo lavinimo mokyklų nacionalinis partnerystės tinklas“ sudėtinė dalis.
- J. Janulevičiūtė dalyvavo mokymuose „Baltijos muzeologijos mokykloje 2014“ („Baltic Muzeology School 2014“) (programa „How Museums Communicate with their Publics – Visible and Invisible“), kuri vyko Hapsalu mieste (Estija).
- 2014 m. G. Gulbinas ir D. Tumpytė dailėtyros doktorantūros studijas tęsė Vilniaus dailės akademijoje, I. Mazūraitė-Novickienė – Kauno technologijų universitete, E. Kielė – Vilniaus universitete.
- S. Baguzaitė-Talačkienė Klaipėdos universitete baigė istorijos doktorantūros studijas ir įgijo mokslo daktaro laipsnį.

Muziejaus darbuotojų visuomeninė veikla

- R. Budrys buvo Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai tarybos narys.
- L. Meškelevičienė dalyvavo Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos veikloje, Lietuvos ICOM tarybos, LR kultūros ministerijos sudarytos darbo grupės eksponatų vertinimo metodikai sukurti darbe, vadovavo Lietuvos muziejų asociacijos Rinkinių apskaitos, apsaugos, saugojimo sekcijai.
- Dr. J. Senvaitienė buvo LR kultūros ministerijos Muziejų vertinimo komisijos narė.
- Dr. M. Matulytė buvo LR kultūros ministerijos Kultūros paveldo departamento ir Lietuvos kultūros tarybos ekspertė.
- L. Kruopaitė, R. Bieliauskaitė-Mikolaitienė, D. Valujevičienė, E. Virpilaitienė, R. Derkintis buvo LR kultūros ministerijos restauratorių atestavimo komisijos nariai, dr. J. Senvaitienė – šios komisijos pirmininkė.
- A. Šiaulys, P. Kuodis buvo Kultūros paveldo departamento (toliau – KPD) Restauravimo tarybos nariai.
- L. Kruopaitė, G. Žičkuvienė, J. Lukšėnienė, dr. J. Senvaitienė, E. Virpilaitienė, R. Derkintis, D. Valujevičienė, B. Kunkulienė, L. Vedrickienė buvo Šiaulių „Aušros“ muziejaus, Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos liaudies buities muziejaus Restauravimo tarybų nariai.
- L. Kruopaitė, G. Žičkuvienė, J. Lukšėnienė, dr. J. Senvaitienė, E. Virpilaitienė, R. Derkintis, D. Valujevičienė, R. Bieliauskaitė-Mikolaitienė, D. Varnas buvo Ukrainos kultūros ministerijos restauratorių atestavimo komisijos nariai.

- R. Norkutė buvo KPD trečiosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos narė.
- D. Mukienė buvo Skaitmeninimo tarybos prie LR kultūros ministerijos narė ir LR Vyriausybės sudarytos darbo grupės, suburtos M. K. Oginskio 250-ųjų gimimo metinių paminėjimo programai parengti, narė, vadovavo visuomeninei organizacijai „Regionų kultūrinių iniciatyvų centras“, buvo periodinio istorijos ir kultūros žurnalo „Žemaičių žemė“ redaktorė.
- M. Kuodienė buvo LR žemės ūkio ministerijos Tautinio paveldo sertifikavimo komisijos ekspertų komisijos narė, KPD Kilnojamojų kultūros vertybių išvežimo iš Lietuvos ekspertų komisijos narė.
- D. Bernotaitė-Beliauskienė buvo Etninės kultūros globos tarybos narė.
- D. Tumpytė dalyvavo Vilniaus dailės akademijos Nidos meno kolonijos tarybos ir LR kultūros ministerijos Jaunųjų menininkų premijų ekspertų komisijos darbe.
- Dr. L. Jablonskienė dalyvavo Lietuvos pažangos tarybos, LR kultūros ministerijos Muziejų tarybos, LR kultūros ministerijos Regionų kultūros plėtros 2012–2020 m. programos priežiūros grupės, Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) tarybos, Šiuolaikinio meno centro tarybos darbe.
- E. Parulskis buvo ekspertas Lietuvos kultūros taryboje bei Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fonde.
- Dr. E. Lubytė buvo KPD Kilnojamojų kultūros vertybių išvežimo tarybos ir Lietuvos kultūros tarybos ekspertė.

Dėstymas aukštosiose mokyklose

- Vilniaus dailės akademijoje dėstė dr. L. Jablonskienė (Dailėtyros katedra), E. Parulskis (Kultūros vadybos katedra), I. Mazūraitė-Novickienė (Kultūros vadybos katedra), dr. M. Žvirblytė (Tapybos katedra), D. Tumpytė, G. Gulbinas (Doktorantūros skyrius), K. Jokubavičienė (Klaipėdoje esančiame akademijos fakultete).
- Vilniaus universiteto Chemijos fakultete ir Istorijos fakultete dėstė dr. J. Senvaitienė, dr. L. Grabauskaitė, dr. J. Bagdzevičienė, dr. O. Ščit, P. Kuodis, dr. D. Panavaitė, V. Lukšėnienė, L. J. Vedrickienė, D. Valujevičienė, L. Adomaitytė,
- Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultete dėstė R. Norkutė.

Apdovanojimai

- Dr. M. Matulytė apdovanota LR Vyriausybės kultūros ir meno premija.
- R. Derkintis apdovanotas LR kultūros ministerijos premija už muziejininkystės ir muziejų vertybių restauravimo darbus.
- D. Mukienė, V. Balčiūnas, N. Jarockienė apdovanoti LR Vyriausybės padėkos raštais už indėlį į Lietuvos muziejininkystę.

- LR švietimo ir mokslo ministro Padėkos raštais įvertintas Laikrodžių muziejaus darbuotojų – vedėjo R. Martinkaus, vyr. muziejininkės G. Kazonienės, fondų saugotojos-tyrinėtojos D. Menkutės – mokslinis, edukacinis, švietėjiškas darbas.
- E. Ridikaitė tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje „ArtVilnius 2014“ išrinkta geriausia menininke.

MUZIEJAUS PAGALBINIŲ PADALINIŲ VEIKLA

Biblioteka (biblioteka, fototeka, archyvas)

Biblioteka

Suinventorinta 302 vnt. leidinių. Dirbant su muziejuje įdiegta LIBIS sistema į elektroninį katalogą įvesti 596, redaguoti 664 įrašai. Paruošta 2013 m. bibliografinė rodyklė „Lietuvos dailės muziejaus metraščiui“. Visus metus pagal galiojančius teisės aktus bibliotekoms buvo pateikiami muziejaus naujų leidinių privalomieji egzemplioriai. Skaitytojams aboneamente išduota apie 1 000 leidinių, pateikti 27 leidiniai iš Tarpbibliotekinio abonemento. Muziejui užsakyti 8 periodinės spaudos leidiniai.

Archyvas

Visus metus buvo aptarnaujami archyvo lankytojai. Parengtas 2015 m. dokumentacijos planas, susistemintos ir apiformintos 2012 m. bylos. Parengti 2012 m. bylų apyrašai: į Fondą Nr. 4 apyrašą Nr. 1 įrašytos 38 bylos; į Fondą Nr. 4 apyrašą Nr. 3 – 10 bylų; į Fondą Nr. 4 apyrašą Nr. 4 – 14 bylų. Preliminariai suskirstytas naujai gautas Romo Viesulo archyvas (suformuota 113 bylų, užregistruoti 162 vaizdo įrašai).

Fototeka

Suinventorinta 150 vnt. negatyvų ir pozityvų, parašyta 150 autorinių-topografinių kartotekos kortelių. Toliau buvo kaupiama, tvarkoma muziejuje saugoma videomedžiaga ir DVD, aptarnaujami interesantai, besidomintys fototekos medžiaga. Atrinkta 109 vnt. skaidrių, negatyvų ir pozityvų muziejaus leidiniams bei fototekos interesantams ir skaitmeninimui. Fototekos fondai perduoti į archyvą, kur jie bus tvarkomi ir saugomi ateityje.

Nacionalinės dailės galerijos Informacijos centras (NDG IC)

- Centro specialistai visus metus toliau pildė dailininkų dokumentacijų ir videodarbų archyvą, turtino skaityklą. Buvo rengiamos naujos Lietuvos šiuolaikinių dailininkų bylos, atnaujintos 5 anksčiau parengtos. Su bylų santraukomis visuomenė turi galimybę susipažinti NDG interneto svetainėje adresu <http://www.ndg.lt/dail%C4%97s-informacijos-centras.aspx>.
- Tęsiant leidinių mainus su svarbiausiais Europoje veikiančiais meno

muziejais, 150 leidinių papildytas NDG IC skaityklos knygų ir žurnalų fondas. Buvo prenumeruojami 4 svarbiausi šiuolaikinei dailei ir jos teorijai skirti tarptautiniai periodiniai leidiniai. Per metus skaityklos lankytojams paskolinta 270 leidinių.

- NDG IC videoarchyvas papildytas naujais įrašais apie Lietuvos dailininkus ir naujų dailės kūrinių kopijomis (15 vnt.), skirtomis edukacijai.
- Visus metus NDG IC specialistai konsultavo Lietuvos ir užsienio šalių parodų kuratorius, dailės tyrinėtojus bei meno institucijų atstovus. Užsienio muziejams buvo sudaryta galimybė NDG IC įsigyti LDM ir ŠMC naujausių leidinių.
- 2014 m. birželio 27–rugsėjo 15 d., NDG vykstant Mindaugo Navako parodai „Šlovė buvo ranka pasiekama“, galerijoje veikė NDG IC darbuotojų parengta šio menininko autorinių spaudinių ir katalogų ekspozicija.
- Surengta Šveicarijos knygų paroda (veikė 2014 m. spalio 18–lapkričio 9 d.).

ŪKINĖ VEIKLA

- Svarbiausia ūkinės veiklos sritis 2014 m. buvo Palangos gintaro muziejaus reprezentacinių rūmų restauracija ir jų pritaikymas šiuolaikiniams kultūrinio turizmo poreikiams. Dėl didelių apimčių iki metų pabaigos nespėta užbaigti kai kurių darbų, todėl dalis jų buvo nukelta į 2015 metus.
- Takomosios dailės muziejuje įrengta tekstilės saugykla.
- Chodkevičių rūmų ansamblyje suremontuotas nuotekų kanalas.
- Suremontuotos Radvilų rūmų muziejaus I a. patalpos, skirtos Užsienio šalių dailės ekspozicijai.
- Iš muziejaus turimų resursų visus metus buvo atliekami smulkūs patalpų tvarkymo, remonto darbai.

KITŲ PADALINIŲ VEIKLA

Informacinių sistemų tarnyba

- Visus metus buvo vykdomos veiklos, kurios užtikrino LIMIS sistemos ir kitų LDM IT sistemų, kompiuterinių tinklų, interneto veikimą, nepertraukiamą muziejaus serverių darbą, reikiamą interneto spartą bei saugumą.
- Sutrikus kompiuterinės įrangos veikimui, ji buvo remontuojama, šalinamos su gedimais susijusios problemos.
- LDM serverinėje įdiegtas naujai nupirktas ugniasienės įrenginys *FortiNet FortiGate100D*.
- Pratęstos pasibaigusios NOD licenzijos.
- Įteisinta mobiliųjų telefonų ir SIM kortelių naudojimo ir kompensavimo LDM tvarka.

- Vytauto Kasiulio dailės muziejuje įdiegtas spartus interneto ryšys.
- Įsigytas LIMIS serverinei reikalingas spartus interneto ryšys, nupirkta šviesolaidinio interneto nutiesimo į Palangos gintaro muziejų paslauga, nauja LDM serverinės kondicionavimo įranga, Palangos gintaro muziejui – moderni audiovizualinėms prezentacijoms skirta įranga, 3 komplektai modernios įgarsinimo įrangos.
- Toliau buvo tobulinamos muziejaus turimos duomenų bazės, programinė įranga.
- Sukurta nauja kompiuterinės įrangos apskaitos programinė įranga.
- Įsigyta skaitmeninių vaizdų saugojimui skirta duomenų saugykla bei tarnybinė stotis atsarginėms kopijoms kaupti.
- Įsigyta trumpalaikė ir ilgalaikė kompiuterinė bei kt. įranga darbo vietoms atnaujinti.
- Muziejaus darbuotojams pagal poreikį nupirkti mobilieji telefonai ir SIM kortelės.
- Plėtotos muziejaus informacinės sistemos, vykdyta jų priežiūra, atlikti serverio, kuriame kaupiami LDM elektroniniai leidiniai, palaikymo darbai.
- Muziejaus darbuotojams teiktos konsultacijos darbo su kompiuteriais klausimais.